

dervise, og der er heller ikke Skoler nok, hvor dette kan læres. Det er nu vel sandt, at heller ikke herpaa sætter den ærede Rigsbogsmand synderlig Priis; der er i det Hele taget ikke Meget, han sætter Priis paa; han er Beslismist, og hans hele Betragtning kunde egentlig reduceres hertil: det er saamænd ikke værd at gjøre sig den Uleilighed at have Seminarier og Skoler o. s. v.; Folk fødes til, hvad de due til, og der behøves Ingen til at opdrage dem dertil; der fødes Lærere nok; men Consequenten af dette Raisonnement bliver, at saa skulde man ogsaa nedlægge alle private Anstalter, saa skulde man hellere lade Enhver seile sin egen Sø, og, naar han kom til en vis Alder, ansætte ham ved en Skole, saa havde han Moralitet, Kundskab, praktisk Færdighed og Dydighed, saa var han god nok. Jeg skal uden gjøre opmærksom paa een Ting med Hensyn til denne Paastand om, at Lærere fødes. Jeg vil slet ikke modsige, at der er specielle Naturgaver, som Folk have fra Fødselen af, og deriblandt hører vel ogsaa det pædagogiske Talent, men paa den anden Side er der ingen Tvivl om, at dette ikke er en saadan Færdighed, at der ikke til en vis Grad skulde kunne læres Noget i den Retning, og i alt Fald er det ganske vist, at en saadan Naturgave kan have særdeles godt af at ledes, thi det kunde ellers være, at der dannede sig meget uheldige Udvæxter. Med Hensyn til dette Punkt skal jeg gjøre opmærksom paa, at Seminarierne ikke modtage Aspiranter, unge Mennesker, til Oplærelse der, uden at de iforveien have prøvet dem i at undervise, og der er altsaa en Slags Garanti for, at de ikke ere aldeles ubrugelige i denne Retning. I denne Henseende danne netop disse Statsseminarier en Undtagelse fra de private; thi disse sidste gjøre ikke den Slags Forbringere, de ere ikke saa kræsnede med Hensyn til, hvem de tage imod. Denne Sag har imidlertid saa mangfoldige Sider, fra hvilke den kan betragtes, og iblandt disse er den oeconomicke ikke den mindste. Denne Side af Sagen har den ærede Forslagsstiller behandlet med en ganske færegen Værdighed og Oberfladighed; de Beregninger, han har gjort, hvis man overhovedet kan kalde dem saaledes, troer jeg slet ikke holde Stik. Jeg tænker det for en

aldeles urigtig Antagelse, at der nu, ved at nedlægge to Seminarier, skulde kunne bespares 25,000 Rbd. Dette maatte i alt Fald det ærede Medlem, som fremsatte en saadan Paastand, først godtgjøre; men han har ikke fremsført et eneste Datum, hvoraf dette kan sees, hvorimod der vistnok ere adskillige Data, hvoraf det kan sees, at om der ogsaa vilde bespares en klækkelig Sum hvert Aar, saa bliver det dog ikke 25,000 Rbd., hvorhos man ogsaa maa tage i Betragtning, hvad der paa andre Maader tabes. Dette med Hensyn til, hvad der er fremsført af den ærede Forslagsstiller. Jeg skal nu tillade mig at henlede Opmærksomheden paa adskillige Punkter, med Hensyn til hvilke jeg kunde ønske, at han vilde udtale sig tydeligt og bestemt om, hvorledes hans Opfattelse af disse er. For det Første vil jeg spørge, om der egentlig, nærmere undersøgt, vindes Noget ved Nedlæggelsen af disse Seminarier, hvor Meget der vindes, og hvor snart der vindes Noget, thi alt Dette er sandeligt ikke afgjort ved den løse Beregning, den ærede Rigsbogsmand idag har opstillet. Dertil fordrer, at man leverer en Sammenstilling af Seminariernes Budget, saaledes som det har været indtil Dato, og saaledes som det vil stille sig, efterat dette Lovforslag er blevet vedtaget. For ganske kort at godtgjøre, at hans Betragtning ikke kan holde Stik, skal jeg gjøre opmærksom paa den lille Omstændighed, at naar Lærerne afflediges, inddrages deres Gager ikke; thi, som bekjendt, skulde de have $\frac{2}{3}$ af deres Gager i Bortpenge; altsaa er det kun $\frac{1}{3}$ af deres Gager, der vilde spares. Hvilket Beløb det iøvrigt er, der vilde blive besparet, derom har den ærede Folkethingsmand slet ikke meddeelt os nogen Oplysning. Dertil kommer, at de Statsejendomme, som nu ligge i Jonstrup og Lyngby, have en Værdi, som til en vis Grad knytter sig til deres Anvendelse. Jeg tvivler om, at det Regnestykke er rigtigt, at man kan faae dem affatte til den Priis, hvori de nu staae; Salget af dem vil sandsynligviis medføre et oeconomicke Tab, og i den Henseende tør jeg henlede Opmærksomheden paa, at der i Finantsaarene 1858—60 er anvendt omtrent 31,000 Rbd. til Bygninger netop paa disse to Steder, foruden at det er mig bekjendt, at man fra Statskassen, Seminariefonden, eller